

کتاب طبرستان

اون بش کونده بر نشر اولنور دینی ، علمی مجموعه اسلامیہ در

صاحب و مدیر مسئولی

ابو العلا زین العابدین

تاریخ تأسیسی

۱۳۳۰

عدد ۱ ۲ جمادی الاول سنه ۱۳۳۰ پنجشنبه ۵ نیسان ۱۳۲۸ برنجی جلد

شِعْرُكَ سُبُلُ الْإِيمَانِ

بو قسمه تملق تاي کوريلان مقاله آتیه خليل نعمه الله بك افندی طرفندن ترجمه و رساله مزه اهدا اولمشدر .

« La Revue » نك ۱ شباط سنه ۱۹۱۲ تاريخی نسخه سنده (اسلامك استقبالی) ديبه بر مقاله اولدينه اخيراً مطلع اولدم . محرر مقاله يني طانييور ايسهم ده مقاله نك بر قونفرانس نتيجه تدقيقاتنه مستنداً يازلديغندن اهميتي اولديني اكلاشيليور .

اوروپا نك بوكونكي شرق . و خصوصيه مستملكات پولتيقه سنده تعيينه مجبور اولديني نقطه لره تماس ايدن جهتلر بر درجه يه قدر مقاله ده كوزوكديكي ايچون ترجمه ايدوب ، سوكيلي رساله مزه كوندرييورم .

واقعا محرر مقاله نك اسلامك - طبعه بر اجنيتينك اكلايه ميه جني - بعض نقطه لري حقنده صاحبه ، غريب فكرلري وار . فقط بزم بوكي نقطه لره اونلرك فكرلري دكله يه اساساً احتياجز يوق . نه كيم بوني مسلمان قارلر درحال كورورلر ، اكلارلر . بزم بو مقاله ده اصل كوره جكمز شيلر عالم نصرانيتك آره مزده كي اختلافات مذاهبدن ناصل استفاده ايتك ايستديكنه وانتشار اسلامك بوكون آروپايي ناصل قورقتديغنه دائر نظر انتباهمزي دعوت ايدنه جك فكرلردر . .

ليل . ۸ مارت ، ۱۹۱۲ ، خ . ن

اسلامك استقبالی

۱

مذاهب مختلفه يه منسوب خريستيان ميسيونرلري اسلامك (اهل سنت) و (شيعه) ناميله ايكي يه آيرلديني ممالكده كندی تلقينات ديني لرينه غايت مساعد بر زمين بوله بيايه جكلريني و اوراده اسلامك انتشاري علمبنده عمومي و نافذه نه كبي تدابيرك تطبيق اولمق لازم كله جكني مذاكره ايتك اوزره (لاكنو) [*] ده طوپلانديلر . معين نتايج الده ايدنه جكلريني

[*] هندستانده اسكي (اوود) قراللك مركز اداره سي اولان برشهر .

اميد ايتدكاري بوقونفرانس اولاره كوستردى كه : اسلامك حركت و انقباهى - طوغرى اوليان بر طاقم دلائله مستند ايستانستيقار باقهرق - عموميتله ظن اولندينى كې كريله مده دكل ، بلكه بالعكس متهادى و منتظم بر ترقيده دوام ايديور ، هر طرفه باييلبور ، احكام قرآنیه كيتدكه ده متين بر صورتده يرلشيور ، وديكر ادباني على الدوام طرد ايدرك هر يره توسيع نفوذ ايدييور .

حال حاضرده مسلمانلر كه هيت مجموعهمى ايكي بوز الشمس مليون تخمين اولنيور . فقط بو تقريبي بر شى ، احتمال كه حقيقتدن يك اوزا قسدر . بو يكونك - اهل سنت اولهرق - اهميتلى اقسامى عثمانلى پادشاهلارنده ، افرىقاي شاليده ، مصرده در . شيعيلر ايرانده ، انگليز هندستانده - كه طقسان مليون انگلتره نك حاكيتنى طانير - چينده - مختلف ايالاته طاعلمش اولهرق اوتوز مليون - مركزي آسياده - كه سبريايه ، تركستانه ، افغانستانه ، بلوچستانه منقسم الهى مليون - در .

اسلامك تلفيناتي فتورسز بر عزم وجهد ايله دوام ايدييور ، هم بعض اوروپا جريده لرنده يازلدني كې يالكز دينى بر صورتده دكل . بوتلقينات ايله بر غيرت مؤمنانه يه استناد ايدييور كه : احواله كوره ظهور و حركت ايمه يي بيلير ، فرصت كندني كوسترر كوسترمن اتحاد اسلام اردوسنى بو بولتميه ، اهتدا عملياتى بوتون شموليله اجرايه قوشميه تردد ايجز .

يكي هيات اجتماعيه ده مسائل مذهبيه نك افكار جديده يه تطبيق ايدلسى لزومنى اكلايان درويشلر - كه فتوحات روحانيه نك فعال قوماندانلريد - مدنيت جديده نك تكاملاتيله اسلامك تاليفنه بوتون قوتلريله جاليشيورلر . اون التيج عصر ك نهايتلرينه طوغرى ايمراطور (اكبر [*]) ك مشهور تشبثى خاطرليهرق اعتقادات دينيه يي افكار فلسفيه ايله

[*] نيوراسكك بدنجى خاندانندن هندستانده مونفول ايمراطورى (اكبر خان) در . زمانى محاربات ايله كچمشمده بر جوق اصلاحاته موفق اولمش ، خصوصيله وزيرى ابوالفضل كه همت و معاونتى ايله كندى زماننده هنوز دوشونوله مش اولان تعجيدات و اصلاحات وجوده كنترهرك تاريخده نيك نام براقسدر . علمايى ، ادبابى ، ارباب صنعتى حمايه و تشويق ايدردى . زماننده بر جوق كتب اجنيه ترجمه ايدلشدر . اصلاحاتى مياننده اختلافات مذهبك اسلام اره - سنده باعث ارلدني نقرقه به خانه چككم تشبثى يك مهمدر كه محرر مقاله ده بوكا اشارت ايدييور وفاتى ۱۶۰۵ ده در .

ترکیب اتمک اصوله ، احکام عتیقه‌یی جریان جدید ایله برلشدره‌رک تجدیدیته ، عنعناتک شدتی تخفیف ایدن و حال حاضرله اوزلاشان تعدیلاتی پیغمبرک قانونسته ادخاله اوغراشیورلر .
بو اصول ایله - که مهتدیلمک عددینی چوغالتمقده بالخاصه مؤثر اولدینی کبی - احکام دینییه بر ترتیب و نظام آلتنه الترق سربست مطالعلر یوریتیلور . مباحثه اساسی قبول اولنیور .

بو فکر بو کون مصر ملتپرورلری آرمسند ، هندده ، ایراند ، عربستانده غالب کلکدهدر . فی الحقیقه سومالی ، یمن ، صحرای کبیر مسلمانلری بو ، ماضی ایله قطع علاقه فکرینه اعتراض ایدیورلرسده اکثریت بو تجده طرقدار اولیور . نته کیم چکنلرده انتشار ایدن [محمد بدر] امضالی بکی بر اثرده - که مؤلف اسلامک حقیقتی اوزرینه غایت اینی تحصیل کورمش بریدر - بو فکرلر کورولور. [*]

شهبدن آزاده اولان شودرکه : بو تجدد ارقاق اسلامک مفهوم قدیمی دکلددر . بو یاریشکی اسلامی تأسیس ایدمک برمانیولهدر . واقعا هنوز بعض مخالفلر بوتون طاشلری کندبلری ایچون مقدس اولان اواسکی مؤسسینی مدافعه ایدیورلرسده اصل کتله اکثریت مجددرلرک حاکمیت عقلیه سنجاغنی رکز ایدمک چیزدکاری یولده اولاری تعقیب ایدیور .

۲

اسکی اسلامک علیهنه اولان بو عکس العملک باشنده بولنانلر عناصر موفقیتی تقویه احتیاج اولدینی تقدیر ایتدیلمک اولار بالتجربه بیلورلرکه : ارقاق اقوام بوندن بویه قلیج قوتیه دکل ، انجق تلقینات مقنعه ایله فتح اولنه بیلور . واقعا بو ، قانونیک و پروتستان میسیونرلرینک استععمال ایتدکاری اصولدر . یالکمز میسیونرلر اقوامک یالکمز قوه ذهنیه لرینه مراجعت ایدرلرکه هنوز ده اونلرک انجیلپرستلکی ایچون حاضر لائمامشدر . بوکا آفریقا بر چوق دلیل کوستریور : آفریقا یرلیسی و صابای خرسیتیانیدن پک اوزاق اولان بتپرستلکنی اجرا ایدر ، او و صایا کندیسنه تأثیر ایتمز . چونکه او ، اویله عمیق [*] اینشته مقاله‌نک بدایتنده اشارت ایتدیکم افکار غریبه بونلر و بونلرهمائل کوریلجک دیگر بعض حکملرددر .

مسائل کلامیه دن بر شی اکلماز ، یالکز دینک اوامر بسیطه سنی اجرا ایدر او قدر ، یوقسه هنوز کندیسینک افکار ابتدائیه هیج بر مناسبتی اولمیان اعتقادات دینی بی ادراک متحمل دکادر . حالبوکه او ، بالعکس اسلامده ائتلاف نقطه لری بولور ، اونلری طانیور ؛ بو و تمارف اونک شوق و نشاطی آرتریور . شمده یه قدر دوشوندیکی کبی اونلری غایت یوکسک حس ایدیور ، اوکره تیلن شیرای غایت قولایقله دکلیور ، و باواش یاواش اونلری تصویب و قبول ایدیور .

مسلمان تکمله پک مستعددر . او ، مترقی بر صورتده تحول و تکامل ایدیور . اولاً او ، منسویت مقیده سندن غایت ممنوندر ، و بویله جه خرافاته ، عادات ابتدائیه باباسندن انتقال ایتیش معروفاته مسامحه کار طاورانیر . قبیله ایسه ذاتاً بولردن قورتوله یه نفرت ایدر . حالبوکه خرسیتان میسیونه لرلی بوتون کندی تعلیماته مغایر اولانلرک ترک و تبدیلی بر عنف متعظمانه ایله تبلیغ ایدرک فصایح انجیلیه ده بولنورلر .

شونی ده علاوه ایده لم که : بر مسلمان بر خرسیتانن زیاده تلقینات ایچون بر سوق طبیعی به ، دها طوغریبی بر ذکای فطری به مالکدر . بوکا بر مثال سنوسیلرک حالی در : اتحاد اسلام تشبثانده یورولماز بر صورتده جایشیورلر . جزایر ده قرنجبه کبی هر طرفه اوشوشملارددر . بو وظیفه لرینی هیج برشی اخلاص ایده من لایتزلزل بر اصرار ایله بوفکر مقدسی تعقیب ایدیورلر . حبشستانده او یله خارق العاده بر صورتده موفق اولبورلر که نجاشی دولتک شالی شمیدین اسلامه منسوبدر . کذلک اوغانده نیزه ریده ، سیه رالئونده ، آفریقانک غربنده اسلام هر سنه یکیدن بر چوق مهتدیالر قازانیور .

بو ایشده کی ماقنارک شکل تلقینی ایسه غایت انجه و نافذدر : ملقن بر مملکته کیرر که اول امرده اوراده پیغمبرک هیج بر نفوذی بوق ، امیره مراجعت ایدر ؛ اوکا هدیه لرله بر طاقم محبتلر ترا کتار اظهار یله اعتمادینی قازانیر ، ارکان صلاتی اوکرتیر ، اسپر تونک تهلیک لرینی کوسترر ؛ اوکا عنعناتندن ، احوال و عاداتندن واز کچمه سنه دائر هیج برشی سویلر . نتیجه ده ، بر مسجد یایمه یه مساعده و یرمک اولور . دیرکن مسجد بر ایکن ایکی اولور . بو مسجدلر صوکره دن آریلرک طویلانوب کله جکی بر قوواندن باشقه برشی دکادر .

نیاسسالان [*] ده یکریمی سنه دهری - عربلر طرفندن اشغال ایدلش بعض جهتلر

[*] افریقای جنوبیده بو اسمده کی کولک حوالیسی .

مستثنا اولی اوزره - نك بر مسلمان یوقدی . بوکون بو طرفلر اوقدر کوزل حاضر لائمش درکه مسجدسز بر کوی ، بر قصبه بولقی قابل اولماز .

هندستانده تجدد حرکتی باشلیجه (احمد خان) ك سایه سنده وقوعه کلدی که کنیدی انکلیز - مسلمان مکتب عالیسنك مؤسیدر . بو مکتبک اسلامك بردار الفنونی و تلقیناتك مرکزی اولسنه اوغراشیلور . بوراده نظره چاربار بر ترقی وار : ۱۸۷۱ ده بنغاله ده اون بدی ملیون هندویه مقابل اون التی بحق ملیون مسلمان واردی . ۱۹۰۱ ده نسبت اون سکرز ملیون هندویه مقابل اون طقوز بحق ملیون مسلمان اوله رق کوزو کدی . صوك اون سنه ظرفنده ایسه بر بحق ملیون نسبتنده بر فضل دها قازاندی . بوکون بو ترقی چوق دهها زیاده اهمیتلی بر نسبت دهدر .

۳

بو ارقام اسلامك استقبالی حقنده بر فکر ابتدائی ویرر . آفریقاده فاس ، قونفو ، طرابلس تبدلات اخیره سی - پك میدانده اولدینی اوزره - اسلام تلقیناتی اوزرینه هیج بر تأثیر اجرا ایده مدی . او ، معاهدات معلومه دن صوکرده ده کافی السابق وظیفه سنه دوام ایدیور . آسیاده کذلک کمال مظفریتله ایلر یلیور . دهها شمیدین پك کلینتی منافع مهمه تأمین ایتدی . مسلمان ملقن - که اقوامه قرآنك حکمت علویه سنی تشریح ایدر - بالذات اونلرك احوال روحیه سنه واقفدر . اونلرك اراسنده عادتا بر مرکز اطعشان اولور . اونلرك بر ارقداشی ، بر ناصحی ، بر دوستیدر . چوق کشی اونلرك افریاسندن بری اولیورر ، عالمیه داخل اولور . اوروپا میسیونرلری ایسه یالکزر عربك چادیرینی دیکمکله اکتفا ایدرلر . اولاملکتنك لسانی اوکرمیه ، احوال وعاداتنی تطبیقه مجبور اولدیفندن دائما اجنبی قالیورلر . نصیحت ایده جکی کویده قاله بیلور ، دائما مظلون ، دشمن ، یاخود دائرة محرمیتدن اوزاق بر حالده . اولا اونك سوزلرینه قایله رق ، مواعیدینه کوومنه رك کلنلرده لك نهایت اسلام رقابتندن دولانی اونی ترك ایدرلر . بو خصوصه بر چوق مثال جاواده ، سله بده ، بورنئوده ، سوماتروده ، وپك چوق بحر محیط اطهرنده کورلشدر .

بر مسلمان فضله اوله رق ، یرلیره مسائل اعتقادیه دن باشقه بر چوق اییلکلرده

کوتوریور : مسلمان فعالیتنی بالکیز اهتدا ایتدیرمک ایشنه حصر ایتمز ، بالکیز عربک دینی اطمیناتی وجوده کتیرمکله اکتفا ایتمز ؛ کندیمی تاجردرده ، تجارتک ناصل رفاهی و جوق دفعه ثروتی ؛ زنکیلکی تولید ایتدیکنی ده کوسترر . بر یرده یرلشیر یرلشمز اورانک منافع اقتصادیسنه اشترا که نوسل ایدرکه مقصدینی ده غائب ایتمز . کندیسنه القای امنیت اولمسنه چالیشور ، یرلی قادیلاردن بری ایله اولنیر ، اوقادیندن علی العیا اسلامک قبولنی بکلدیکی ایچون دکل ، بیلورکه چوجقلر کندی طرفندن تربیه ایدیلجک ، مسلمان اوله جقلر ، و کندیسنک یرینه خیرالحلف برملقن یتشه جکلدر . بویله تشکل ایتمش بر جوق مسلمان عالیه لری طوبالانیرلر ، نسلرک تعاقبی ایله بر هیئت اجتماعی تشکیل ایدرلر که اورک اکثریت تفوقی قازانیرلر .

بو تفوق که دینی ، سیاسی ، اقتصادیدر . صارصلماز . ناقابل اندراس بر قوه عظیمه اولیور . (لاکنو) قونفره سی بو قوتک تحقیقی کوردی . بو حیثیت مخصوصیه مالک اولان عالم اسلام - که آفریقایلرک ، آسیایلرک اورته سنه یرلشمشدر - خرستیان میسیونرلرینک مساعیسی صولده صفر براقیور .

بر کون پ . ماقاری ، آلتای ملقنی ، روسیه نک سبریاده کی ایالاتنی کزیمک ، اوراده اقامت ایدن قیرقیزلرک مدینتی حقننده بر فکر ایدنک ایچون قوبولسقونک جنوبنده سبریا صحرائندن کچیوردی . روسیه حکومتمندن بو اقوامه بعض نصایح دینیه ده بولمسنه مساعد ایدلمسنی طلب ایتدی . اوکا ، اونارک بر اجنبی ملقننک اوراده موفق اوله بیلیمسنه امکان و یرمیه جک درجه ده وحنی اولدقلری جوانی ورلدی . بر از زمان صوکره مسلمان درویشلری اورایه کیتدیله . متین بر ثبات ایله چالیشدیله ، بوئون قیرقیز قبیله لرینی اهتدا ایتدیردیله .

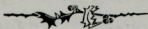
بو قبیله لر بو کون نظره چاریلر درجه ده اولان تجدیدات معنویه لرینی اسلامه مدیوندرلر . کذلک بو تجدید معنوی خرستیان میسیونرلرینک کندی فعالیتلرینک مناقضی اولان بو فعالیتیه تصادف ایتدکلری هر یرده کورولور . بو حادثاتک وقوعنی کیزله مین میسیونرلر ، بو خصوصه رقیب بر جداله غیر مقتدر اولدقلرینی کمال صمیمیتله اعتراف ایدیورلر ؛ بی پروا سویلورلر که کندیلرینک جهد و غیرتی تماماً بوشدر . واقعا جوق جسور . و آزا مایوس اولانلری بو جدال [رقابتی قبول ایدیورلر ، فقط - خصوصیه آسیاده - امید استقبالی تماماً اسقونله ایتک لازم

کله جگنی کور میورلر . غایت آجیق سویلک ایستینلر ایسه - ننه کیم لاکنو قونفرانی مضبطه محررلری بونی یابدیلر - اسلامک یوکسک امواج خروشان قارشوسنده صلیک تهلکده اولدیغنی ، واکر اصول حاضر تبدیل ایدلر سه عیسی (ع . م) ک محمد (ص . ع . م) طرفندن مغلوب اوله جغنی در میاندن کری طور میورلر .

پ . شووول

مترجمی

مذیل نعمة الله

تراجم امروال :

لطفی پاشا

لطفی پاشا ابن عبدالمعین :

فضلاى وزراء ومورخين عثمانیه دن برذات اولوب « ارناوودلق » دن اولدینی محقق ایسه ده هانکی قصبه دن بولندینی معین دکدر . استانبوله ورودینی متعاقب تحصیل علمه سى ایتمکله برابر (آصفنامه) سى مقدمه سنده ذکر ابتدیی وجهله سلطان (بایزید ثانی) زمانندن اعتباراً سرای هایبونده انتساب ایله یوب متفرقه لق وظیفه سیله طشره مأمورینه چیقهرق وترفعاً چاشنکیر باشلیق قاجی باشلیق میرعلمک ، بکیر بکیک رتبه لرینه نائل اوله رق قسطنطنی ، قره مان ، سوریه وسائر کبی بر قاج ولایتده اداره امور حکومت ایله دی . عودتنده پایة وزارتى احراز ایدرک متعاقباً شرف صهریتله ده مشرف اولدی .